

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200997
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8222200997.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu Mariany Muránskej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého U. V., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. E. XXX, XXX XX U., dieťa rodičov I. V., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX U., toho času ÚVTOS Kráľová a M. V., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX U., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 4P/70/2022-10 zo dňa 20.5.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov domáhal dočasného zverenia mal. U. Reedukačného centra, so sídlom V..
2. Okresný súd Bardejov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením zveril mal. do ústavnej starostlivosti, uložil rodičom mal. povinnosť mal. odovzdať do dočasnej starostlivosti reedukačného centra a začal z úradnej povinnosti konanie o ústavnej starostlivosti.
3. Proti uzneseniu podal odvolanie otec, navrhujúc napadnuté uznesenie zmeniť, zrušiť nariadenú ústavnú starostlivosť, zastaviť konanie o ústavnej starostlivosti a uložiť výchovné opatrenia na nápravu maloletého U..
4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné.
5. Odvolací súd sa stotožnil s prijatým záverom súdu prvej inštancie o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov na strane mal. U., vzhľadom na skutočnosť, že rodičia objektívne nezvládajú jeho výchovu a je potrebné regulovať správanie maloletého, aby nedošlo k ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti. Svoje rozhodnutie argumentuje odvolací súd nasledovne.
6. Pre skúmanie dôvodnosti podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôležité zamerať pozornosť na preskúmanie rodinného prostredia a bezprostredného okolia maloletého a jeho negatívny vplyv na výchovu, ako mieru ohrozenia, ktoré takého prostredie pre mal. U. predstavuje. Zo sociálnej správy o dieťati ÚPSAaR Bardejov, ktorú si zabezpečil odvolací súd vyplýva, že rodičia mal. U. výchovu jeho, ako aj jeho starších súrodencov dlhodobo nezvládajú. Otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pre trestný čin zanedbávania školskej dochádzky maloletých detí. Matke bol z rovnakého dôvodu uložený trest verejnoprospešných prác. V rodine je zaznamenaný

výskyt sociálno-patologických javov, a to požívanie alkoholu, páchanie trestnej činnosti a priestupkov, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky u mal. detí. Súrodenci mal. U. V., U. a I. páchali, resp. páchajú trestnú a priestupkovú činnosť. V rodine bolo zaznamenaných viacero rizikových faktorov a prejavov a patologického správania maloletého, ktoré negatívne ovplyvňujú jeho všestranný a mravný vývin. Ide predovšetkým o málo podnetné prostredie, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, úteky zo školy, agresívne a vulgárne správanie sa v domácom, školskom a mimoškolskom prostredí, požívanie alkoholických nápojov a fajčenie, túlanie sa vo večerných hodinách s rizikovou partiou rovesníkov, páchanie priestupkovej a trestnej činnosti. Mal. U. je ľahko ovplyvniteľný na antisociálne správanie. Vzhľadom na zníženú mentálnu úroveň maloletého hrozí u neho vysoké riziko páchania trestnej činnosti v budúcom období. Na dohovárania v školskom a domácom prostredí nereaguje, k rodičom sa správa nevhodne a nerešpektuje ich. Aj napriek doposiaľ vykonávaným dohovorom v škole a v rodine nedošlo k požadovanej náprave v správaní a v konaní maloletého. Naďalej sa u neho vyskytujú známky patologického správania, v dôsledku čoho vzniklo vysoké riziko ohrozenia jeho všestranného a morálneho vývinu.

7. Otec v odvolaní namieťa, že orgán ochrany detí nevykonal žiadne preventívne opatrenia, nepristúpil k uloženiu výchovných opatrení, nevykonával nad výchovou mal. dohľad, odbornú pomoc, ktorá by podľa otca viedla k náprave správania mal. U., ale pristúpil rovno k jeho umiestneniu v ústavnom zariadení, ktoré podľa názoru otca bude mať presne opačný účinok, ako sa očakáva a po jeho prepustení môže nastať situácia, že bude páchať trestnú činnosť, lebo bude pociťovať nenávisť voči spoločnosti. Odvolací súd zisťoval u terénnej sociálnej pracovníčky, ako aj orgánu ochrany detí, či mal. dieťaťu, resp. jeho rodičom boli ukladané opatrenia, ktoré by mali za následok zlepšenie jeho správania. Terénna sociálna pracovníčka, ako aj orgán ochrany detí zhodne poukázali na úplné nezvládnutie výchovy zo strany rodičov, ako aj na zlyhanie akýchkoľvek opatrení vykonaných na nápravu správania mal. U.. Napomenutia, pokarhanie, dohľad, výchovné poradenstvo zo strany školy, ako aj terénneho sociálneho pracovníka a orgánu ochrany detí nevedli k náprave, prostredie, v ktorom sa mal. U. nachádzal bolo vysoko rizikové vzhľadom k tomu, že podnecovalo mal. U., ktorý je ľahko ovplyvniteľný k páchaniu trestnej činnosti a antisociálnemu správaniu. Do popredia za takých okolností vystupuje potreba okamžitého vyňatia mal. U. z tohto prostredia, čo nie je možné vzhľadom na zlyhávajúce rodinné prostredie miernejšími prostriedkami s ponechaním mal. v rodinnom prostredí, vykonať inak, než nariadením ústavnej starostlivosti.

8. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

9. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. Odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Odvolací súd dáva za pravdu otcovi, že nepriaznivá sociálna situácia sa nepovažuje za vážne narušenie výchovy. Je potrebné uviesť, že nepriaznivá sociálna situácia nie je dôvodom pre potrebu nariadenia ústavnej starostlivosti, záujem mal. U. na nariadení neodkladného opatrenia je daný dôvodmi uvádzanými odvolacím súdom vyššie, a to

okamžitou potrebou ochrany mal. dieťaťa pred toxickým prostredím, ktoré vážne ohrozuje jeho zdravý fyzický a psychický vývin.

11. Ako to vyplýva z informácie poskytnutej odvolaciemu súdu terénnym sociálnym pracovníkom, mal. U. od času umiestnenia v ústavnom zariadení sa úspešne adaptoval, plní si svoje školské povinnosti, učí sa hygienickým návykom. Počas letných prázdnin mu v dôsledku uspokojivého správania bolo umožnené stráviť prázdniny v domácom prostredí u matky. Počas návštevy terénneho sociálneho pracovníka bol mal U. čisto upravený, jeho správanie bolo viditeľne zlepšené, počas letných prázdnin sa nedopúšťal žiadnej protiprávnej činnosti. Samotný U. vyjadril vôľu vrátiť sa do zariadenia ústavnej starostlivosti, uvedomujúc si pozitívny vplyv, ktoré na neho pobyt v zariadení má. Tieto skutočnosti tiež vyvracajú obavy otca, ktorý má za to, že pobyt v ústavnom zariadení len zhorší správanie U. a vytvorí v ňom nenávisť voči spoločnosti.

12. Za daného stavu teda odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Zdôrazniť je však potrebné, že sa jedná o dočasnú úpravu. Nie je úmyslom nariadenia neodkladného opatrenia prejedikovať rozhodnutie vo veci samej, v ktorom bude vykonané dokazovanie a rozhodnuté v súlade s jeho závermi.

13. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nezhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).